

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้จะช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ในด้านการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการเตรียมการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการออกแบบและพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการทดลองใช้

ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการเตรียมการพัฒนา

แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทักษะการอ่าน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนทักษะการอ่าน และพิจารณาเนื้อหาสาระและประเด็นต่าง ๆ ที่ช่วยในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน หลังจากนั้นจึงรวบรวมประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

2. ศึกษาแนวโน้มทิศทางและวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน

ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า แนวโน้มและวิธีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยศึกษาจากเอกสาร

ตำรา สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งแหล่งข้อมูลในเครือข่ายโลก หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาสรุปประเด็นสำคัญ เพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนการออกแบบและพัฒนา

3. สุ่มตัวอย่างเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นเตรียมการพัฒนา

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมายและดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรเป้าหมาย ประชากรเป้าหมายในขั้นนี้มี 2 กลุ่ม คือ

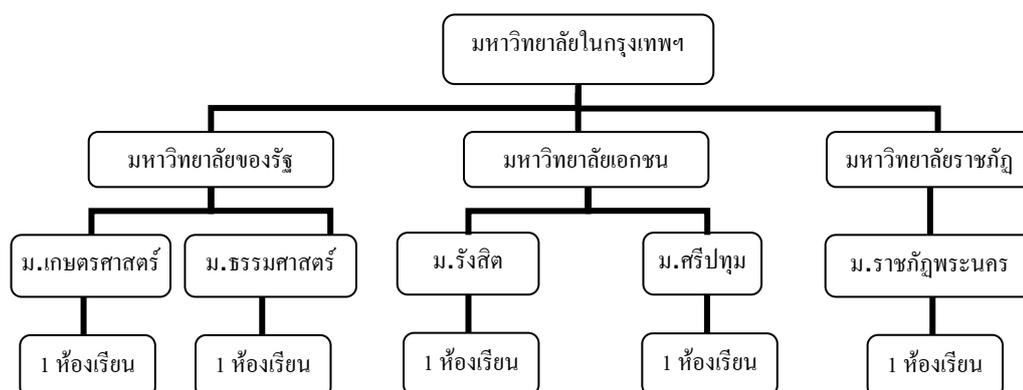
1.1 อาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในสถาบันระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

1.2 นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 เป็นการสุ่มตัวอย่างเพื่อเลือกมหาวิทยาลัยที่เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling) โดยการจับฉลากกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ขึ้นมา 5 กลุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยรังสิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ขั้นที่ 2 เป็นการสุ่มตัวอย่างเพื่อเลือกกลุ่มที่เป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling) โดยการจับฉลากกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยละ 1 ห้องเรียน ดังแผนภูมิโดยสรุปดังนี้

4. สร้างเครื่องมือเพื่อสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาที่ต้องการให้บรรจุไว้ใน
ฐานความรู้ของกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในขั้นการเตรียมการและพัฒนา
ฐานความรู้ ประกอบด้วย

4.1 แบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการด้านทักษะที่ต้องการให้บรรจุไว้ใน
ฐานความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับ
อาจารย์

4.2 แบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการด้านทักษะที่ต้องการให้บรรจุไว้ใน
ฐานความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ
นักศึกษา

เครื่องมือแต่ละชิ้นผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาดังต่อไปนี้

1) แบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการด้านทักษะที่ต้องการให้บรรจุไว้ใน
ฐานความรู้ สำหรับอาจารย์ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการและแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อมูลที่ตรงกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 มี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นแบบสำรวจแบบให้เลือกตอบเกี่ยวกับความต้องการด้านทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่ต้องการให้บรรลุไว้ในฐานความรู้และส่วนที่ 2 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับทักษะการอ่านอื่น ๆ ที่ต้องการและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 หัวข้อที่ต้องการให้บรรลุไว้ในฐานความรู้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อที่ต้องการให้บรรลุไว้ในฐานความรู้ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่าง ๆ

2) แบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการด้านทักษะที่ต้องการให้บรรลุไว้ในฐานความรู้ สำหรับนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการและแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อมูลที่ตรงกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 มี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นแบบสำรวจแบบให้เลือกตอบเกี่ยวกับความต้องการด้านทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่ต้องการให้บรรลุไว้ในฐานความรู้ และส่วนที่ 2 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับทักษะการอ่านอื่น ๆ ที่ต้องการและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 หัวข้อที่ต้องการให้บรรลุไว้ในฐานความรู้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อที่ต้องการให้บรรลุไว้ในฐานความรู้ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่าง ๆ

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

- 1) ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลด้านทักษะการอ่านและทักษะการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทฐานความรู้ และขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม
  - 2) นำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการในด้านเนื้อหาที่ต้องการให้บรรจุไว้ในฐานความรู้
  - 3) นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้ที่คณะกรรมการปรึกษาตรวจสอบและนำไปแก้ไข
  - 4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
  - 5) นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามมาเป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างฐานความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์
5. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อ 4 คือการสำรวจความต้องการเนื้อหาที่ต้องการให้พัฒนาไว้ในฐานความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย และนำเสนอผลในรูปเรียงความ

6. พัฒนาทักษะและเทคนิคการอ่าน

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจความต้องการแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาข้อมูลที่ได้จากผลการสำรวจ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาฐานความรู้ โดยเรียบเรียงข้อมูลให้เหมาะสมกับการนำเสนอในรูปแบบของการนำเสนอบนเครือข่ายโลก แล้วนำข้อมูลที่ผู้วิจัยเรียบเรียงขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และผู้วิจัยปรับแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนา

ในขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาฐานความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. พัฒนาฐานความรู้
2. ตรวจสอบคุณภาพฐานความรู้

พัฒนาฐานความรู้

การดำเนินการในขั้นนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการคือ

1. ศึกษาหลักการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์
2. ออกแบบและเขียนโครงสร้างฐานความรู้
3. สร้างสตอรี่บอร์ด
4. พัฒนาฐานความรู้

1. ในขั้นศึกษาหลักการออกแบบพัฒนาเว็บไซต์ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการออกแบบ และการพัฒนาเว็บไซต์ เพื่อให้ทราบแนวทางการออกแบบเว็บไซต์ (Web Design)

กระบวนการพัฒนาเว็บไซต์ (Website Development Process) ข้อควรระวังในการพัฒนาเว็บไซต์ และข้อมูลอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาเว็บไซต์ จากเอกสารตำราสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และแหล่งข้อมูลบนเครือข่ายโลก

2. ออกแบบและเขียนโครงสร้างฐานความรู้ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในข้อ 1 ไปดำเนินการออกแบบและเขียนโครงสร้างฐานความรู้ และนำโครงสร้างที่ได้ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบให้คำแนะนำ ผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างสตอรี่บอร์ด ในขั้นนี้ผู้วิจัยนำเนื้อหาทั้งหมดที่จัดระบบข้อมูลแล้ว นำมาเสนอในรูปแบบของเว็บเพจ ตามที่ได้ออกแบบและเขียนโครงสร้างไว้ในข้อ 2 โดยเป็นการนำเสนอสตอรี่บอร์ด ที่มีลักษณะเหมือนหน้าเว็บเพจและมีการเชื่อมโยงเสมือนจริงทุกประการเพื่อให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สามารถตรวจสอบรูปแบบโครงสร้าง และเนื้อหาสาระบนกระดาษก่อน เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จนเสร็จสิ้นสมบูรณ์

4. สร้างฐานความรู้ ในขั้นนี้ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาโฮมเพจ และเว็บเพจทุกหน้า ตามสตอรี่บอร์ดที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษา โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ ในการพัฒนา เช่น Power Point, Photoshop 4.0, Photo Impact 7.0, Macro Media Dream Weaver MX

ตรวจสอบฐานความรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการตรวจสอบคุณภาพฐานความรู้ ดังนี้

1. แบบประเมินฐานความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและคุณภาพของข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเติมข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การประเมินด้านเนื้อหาและคุณภาพของข้อมูล เป็นแบบสำรวจรายการให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกระดับการประเมินแบบ 4 ระดับ

2. แบบประเมินฐานความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการนำเสนอและเทคนิคในการพัฒนาเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญเติมข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การประเมินด้านรูปแบบการนำเสนอเป็นแบบสำรวจรายการให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกระดับการประเมินแบบ 4 ระดับ

ตอนที่ 3 การประเมินด้านเทคนิคการพัฒนาเป็นแบบสำรวจรายการให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกระดับการประเมินแบบ 4 ระดับ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนทดลองใช้

หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญได้มีการประเมินและให้คำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยได้มีการแก้ไขฐานความรู้ตามคำแนะนำอีกครั้งก่อนนำไปทดลอง ทั้งนี้ใช้ผู้วิจัยใช้วิธีการในการเก็บข้อมูลอย่างหลากหลาย ได้แก่ แบบสำรวจความพึงพอใจ และรูปแบบการใช้ฐานความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ใช้ฐานความรู้ การสัมภาษณ์ การสังเกต ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจของคณาจารย์ผู้ใช้ฐานความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์ระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 5 ท่าน จากมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ดังนี้ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรายวิชา Reading 1 (การอ่าน 1) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในรายวิชา Foundation English 3 (ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3) มหาวิทยาลัยรังสิตในรายวิชา Foundation English 2 (ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2) มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในรายวิชา Reading 1 (การอ่าน 1) และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในรายวิชา English for Communication and Retrieval (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น) แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้อาจารย์ผู้สอนเติมข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การใช้ฐานความรู้เป็นแบบสำรวจรายการให้อาจารย์ผู้สอนระบุหัวข้อที่นำไปใช้จริงพร้อมทั้งบอกรูปแบบและวิธีการนำไปใช้และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 3 การประเมินฐานความรู้ เป็นแบบสำรวจรายการให้อาจารย์ผู้สอนเลือกระดับการประเมินซึ่งมีหัวข้อการประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียนการสอน และด้านรูปแบบการนำเสนอ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินแบบ 4 ระดับความคิดเห็น

2. แบบสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจของนิสิต นักศึกษาผู้ใช้งานความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์ระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 124 คน จากมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ดังนี้ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรายวิชา Reading 1 (การอ่าน 1) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในรายวิชา Foundation English 3 (ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3) มหาวิทยาลัยรังสิตในรายวิชา Foundation English 2 (ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2) มหาวิทยาลัยศรีปทุมในรายวิชา Reading 1 (การอ่าน 1) และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในรายวิชา English for Communication and Retrieval (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น) แบบสอบถามนี้มี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้นิสิต นักศึกษา ผู้ที่ใช้ฐานความรู้เติมข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การใช้ฐานความรู้เป็นแบบสำรวจรายการให้นิสิต นักศึกษา ผู้ที่ใช้ฐานความรู้ระบุหัวข้อที่นำไปใช้จริงพร้อมทั้งบอกรูปแบบและวิธีการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 3 การประเมินฐานความรู้เป็นแบบสำรวจรายการให้นิสิต นักศึกษา ผู้ที่ใช้ฐานความรู้เลือกระดับการประเมินซึ่งมีหัวข้อการประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียนการสอน และด้านรูปแบบการนำเสนอ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินแบบ 4 ระดับ ความคิดเห็น

ขั้นตอนการสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจ

- 1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบ
- 2) ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม
- 3) นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้ที่คณะกรรมการปรึกษาตรวจสอบและนำไปแก้ไข
- 4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้ใช้ฐานความรู้ เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกของผู้ใช้ที่มีต่อฐานความรู้นี้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนทักษะการอ่านหัวข้อที่สนใจ หรือใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด แนวโน้มการนำฐานความรู้นี้ไปใช้ในภาคการศึกษาต่อไป อุปสรรคหรือปัญหาที่พบจากการใช้ฐานความรู้นี้ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4. แบบสัมภาษณ์นิสิต นักศึกษาผู้ใช้ฐานความรู้ เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกของผู้ใช้ที่มีต่อฐานความรู้นี้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนทักษะการอ่านหัวข้อที่สนใจ หรือใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด แนวโน้มการนำฐานความรู้นี้ไปใช้ในภาคการศึกษาต่อไป อุปสรรคหรือปัญหาที่พบจากการใช้ฐานความรู้นี้ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การวิเคราะห์สรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และนำเสนอในรูปความเรียง